

Ajankohtaiset talousnäkymät Suomessa ja maailmantaloudessa

Voimaseeniorit

Ravintola Tekniska 12.9.2023

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen
Suomen Pankki

Geopolitiikka varjostaa nyt talouden kehitystä – kriisinkestävyys korostuu

Eurooppa

- **Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa**
- Elinkustannuskriisi, energiakriisi ja inflaatio
- Saksan teollisuuden rakenteelliset ongelmat
- Energiatalouden vihreä siirtymä vauhdittuu

Yhdysvallat

- Hidastuuko inflaatio (tarpeeksi nopeasti)
- Demokratiakehitys?
- Suurvaltasuhteet:
 - Pitääkö tuki Ukrainalle?
 - Milloin ja miten Kiina uhkaa Taiwania?

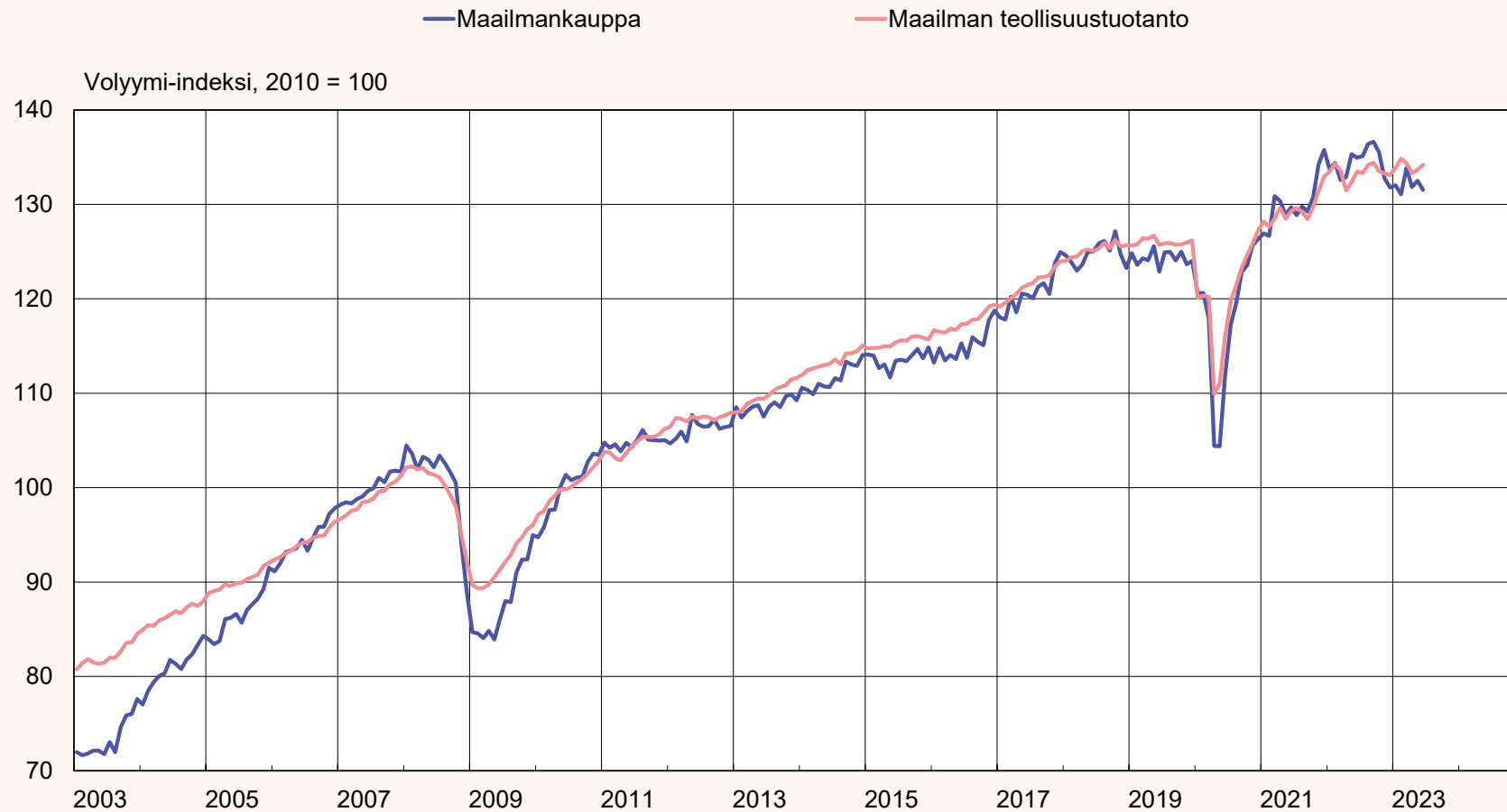
Globaalit ongelmat

- Pankkimaailman turbulenssi, kaikki hyvin?
- Globalisaatio peruutusvaihteella?
- Ilmastotavoitteet etääntyvät: +2,5°C uralla?

Aasia

- Kiinan talouskasvu hidastunut, koronaelpyminen ollut odotettua hitaampaa
- Intia on nyt maailman väkirikkain maa ja nopeimmin kasvava G20-valtio
- Käynnissä Aasian vuosisata – vai kaatuuko konfliktiin Etelä-Kiinan merellä?

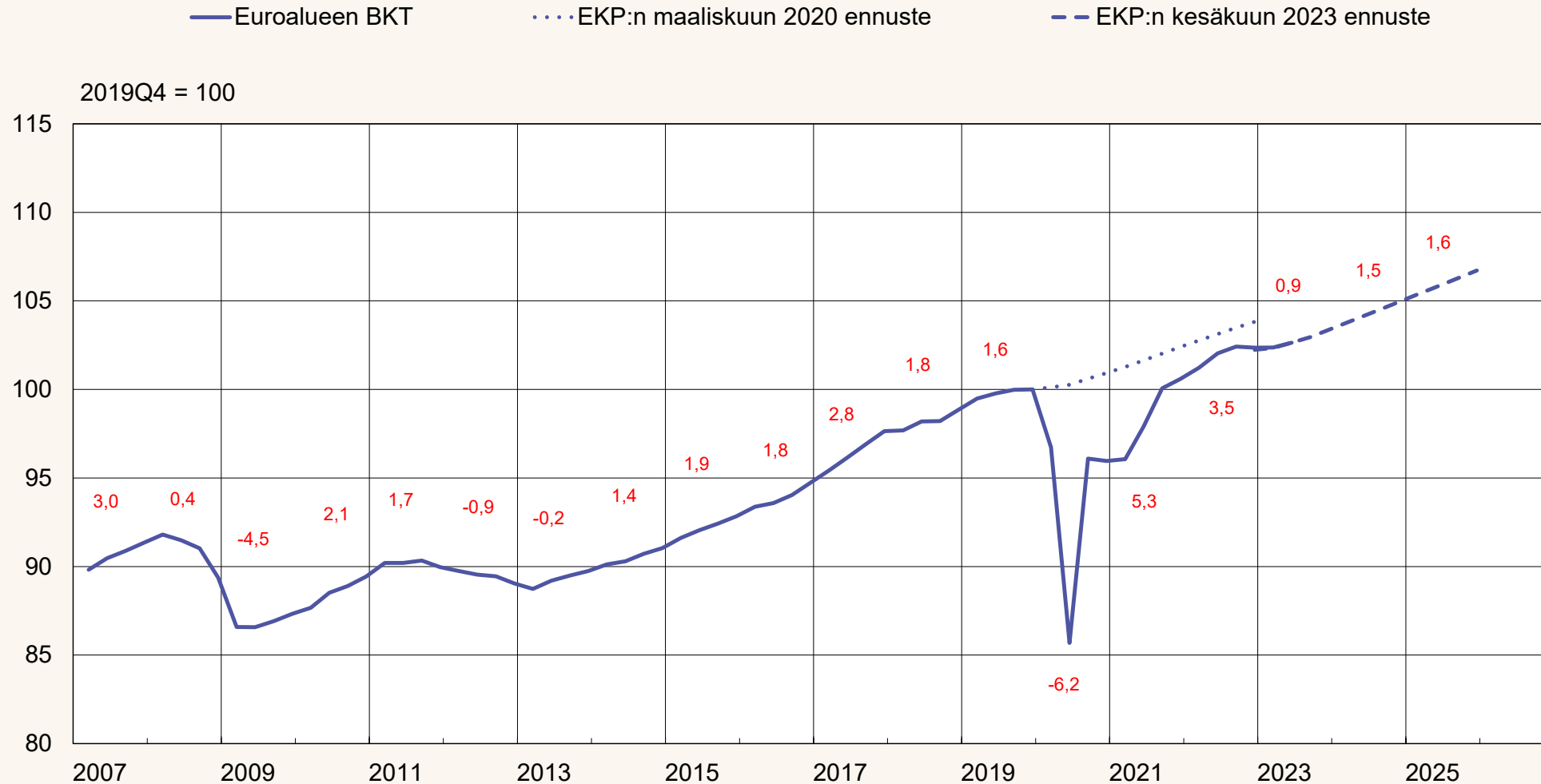
Maailmankauppa ja -teollisuustuotanto polkevat paikallaan

Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis.

37072@mkteol

Euroalueen talouskasvu on hidastunut

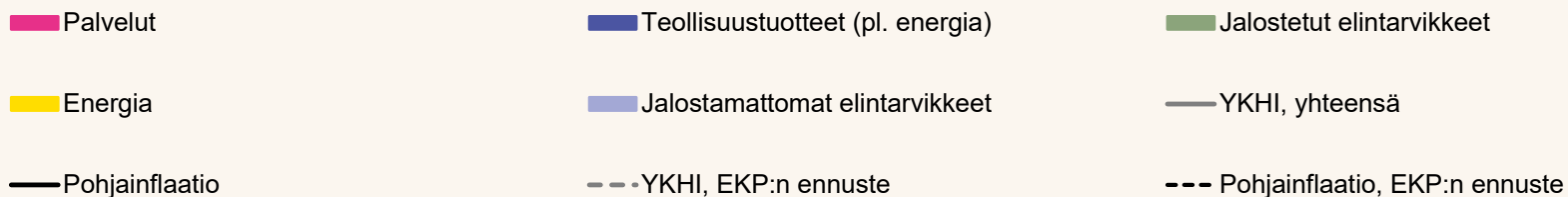

Käyrän vieressä olevat luvut ovat vuosikasvuja, %.

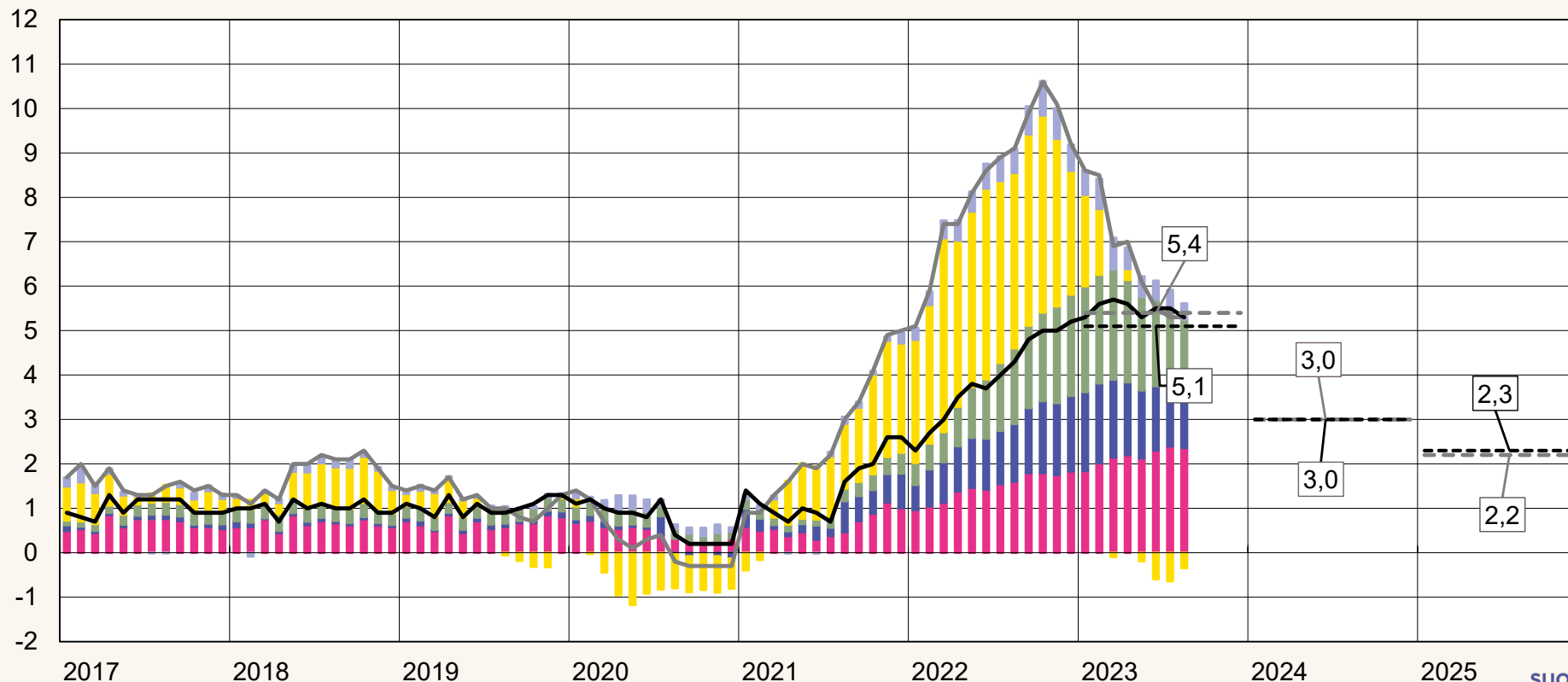
Lähde: EKP:n laskelmat ja Suomen Pankki.

35781@MMS(2007-)_LV 2

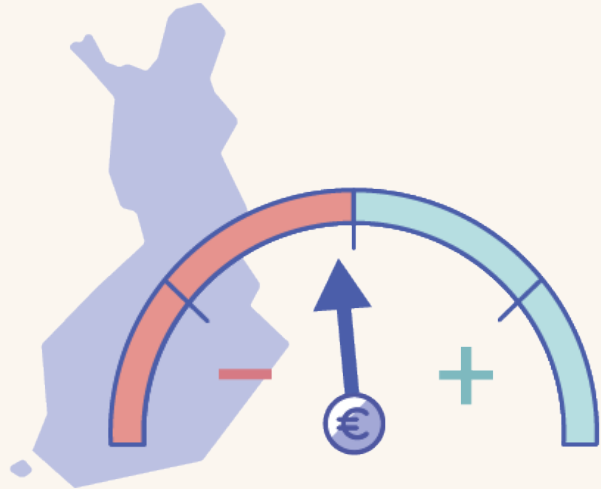
Inflaation tilannekuva: Inflaatio on yhä liian nopeaa – pohjainflaatio sitkeää

Alaerien kontribuutio YKHI-inflaatioon, %

Lievästä taantumasta loivaan kasvuun

Kasvu nollan tuntumassa
tänä vuonna

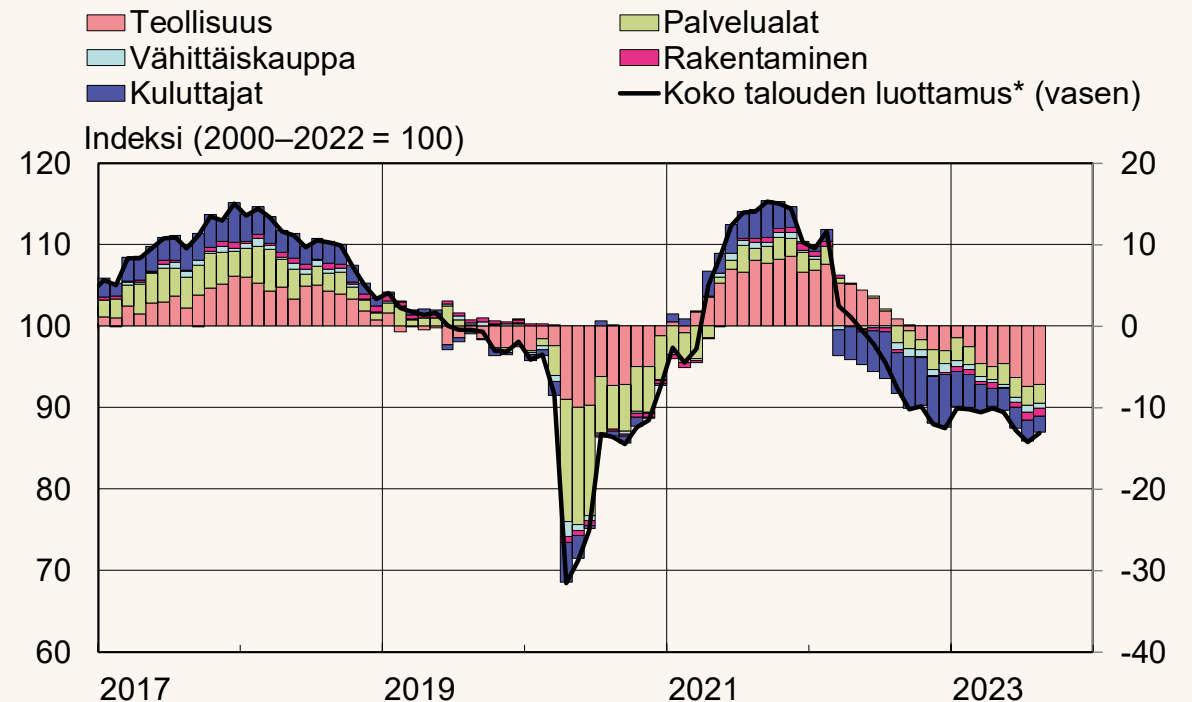
Inflaation hidastuminen
parantaa ostovoimaa ja
virkistää yksityistä
kulutusta

Työllisyys talouden
valopilkkana

Suomen talouskasvu pysähdyksissä

- Sekä kuluttajien että elinkeinoelämän luottamus tulevaan talouskehitykseen on edelleen heikkoa
- Suomen Pankin lyhyen aikavälin mallit viittaavat kasvun selvään hidastumiseen vuoden loppupuolella

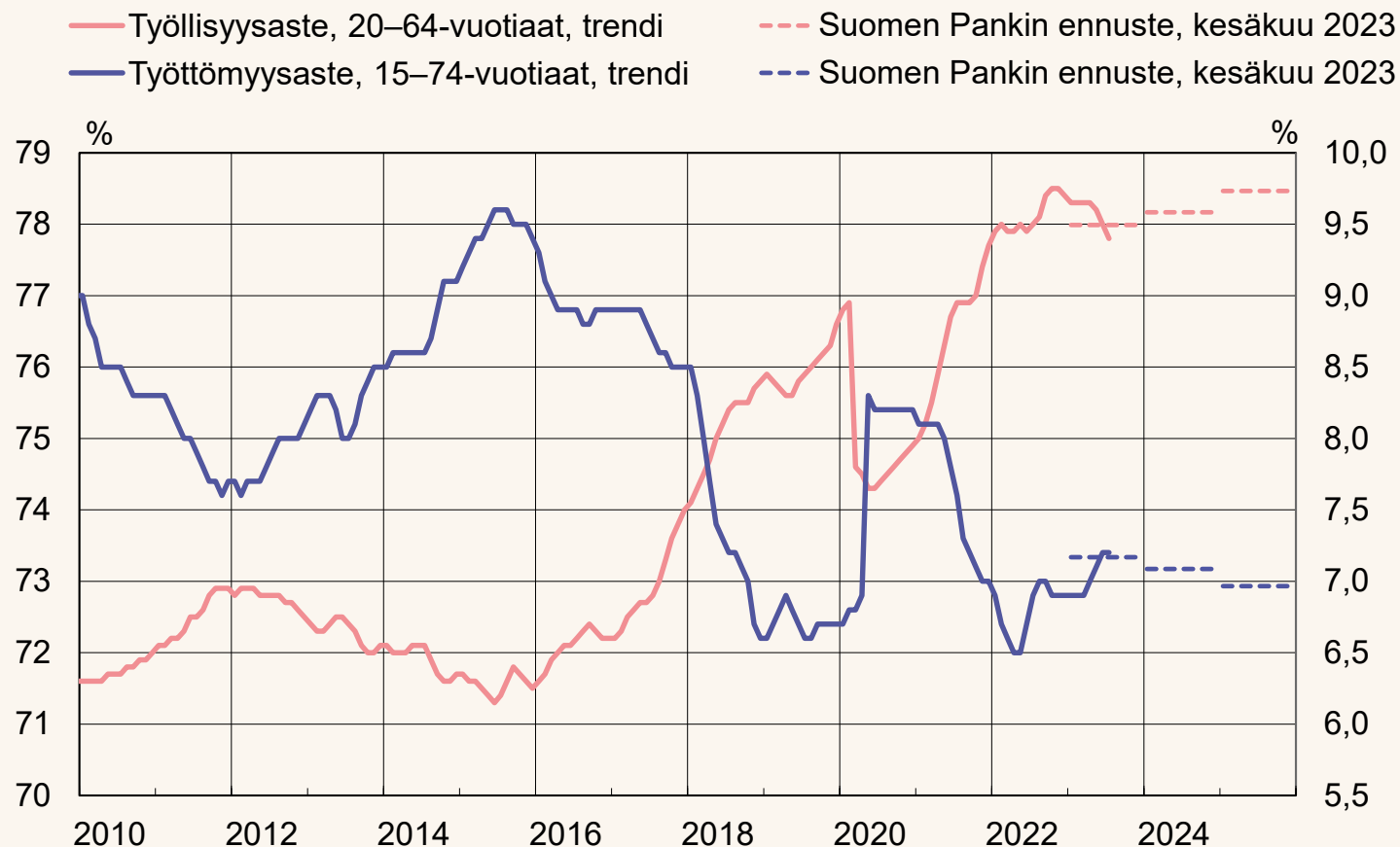
Lähde: Tilastokeskus, EK ja Suomen Pankin laskelma.

*Koko talouden luottamus vastaa Euroopan komission ESI:ä mutta on laskettu Suomen Pankin kausitasaamasta TK:n kuluttajaluottamussarjasta ja EK:n sarjoista.

© Suomen Pankki
30384@Indikaattorihajotelma

Nyt myös työmarkkinoilla merkkejä käänteestä

- Työllisyysaste heikentynyt (trendi heinäkuussa 77,8 %)
- Työttömyysaste nousussa (7,2 %)
- Työmarkkinoiden kireys hellittämässä: avointen työpaikkojen määrä vähentynyt selvästi
- Työmarkkinoiden suhdannehuippu on takanapäin

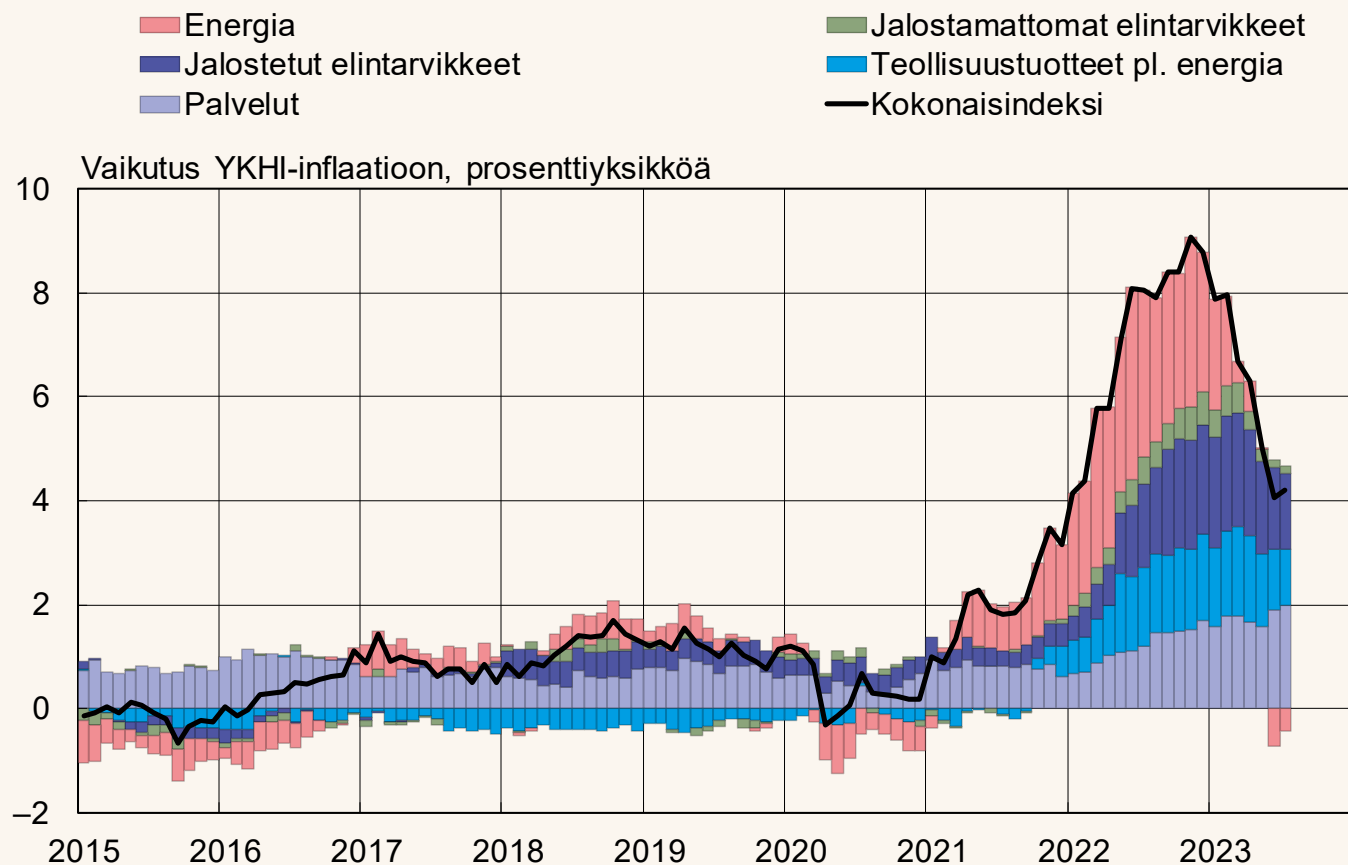

Lähde: Tilastokeskus.

38252@Tyollast_Tyotast_2064_ennuste

Hintapaineet hellittävät hiljalleen

Kuluttajahintainflaation hajotelma (YKHI)

- Kuluttajahintojen nousu hidastuu: inflaatio oli yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukaan 4,2 % heinäkuussa
- Energiahintojen lasku hidastaa nyt inflaatiota
- Pohjainflaatio, eli energian ja elintarvikkeiden hinnanvaihteluista puhdistettu inflaatio, on edelleen nopeaa (4,5 %)

Suomen talous lievästä taantumasta loivaan kasvuun

- Luottamusindikaattorit heikkoja ja taloudellinen epävarmuus on suurta – lyhyen aikavälin mallit ennakoivat vaimeaa talouskehitystä lähikuukausille
- Työllisyys vähenee ja työmarkkinoiden kireys helpottaa
- Inflaatio hidastui odotetusti kesällä, kun energiahintojen lasku helpotti hintapaineita. Kohonneet tuotantokustannukset välittyvät kuitenkin edelleen kuluttajahintoihin, mikä näkyy erityisesti palveluissa.
- Kotitalouksien ostovoima on puristuksissa kohonneiden hintojen ja korkojen nousun seurauksena, mikä on johtanut säästöjen purkamiseen. Ostovoiman heikkenemistä lieventää ansiotason nousu ja toistaiseksi vahvalla tasolla säilynyt työllisyys.

Rahoitusmarkkinoiden näkymät uudessa korkoympäristössä

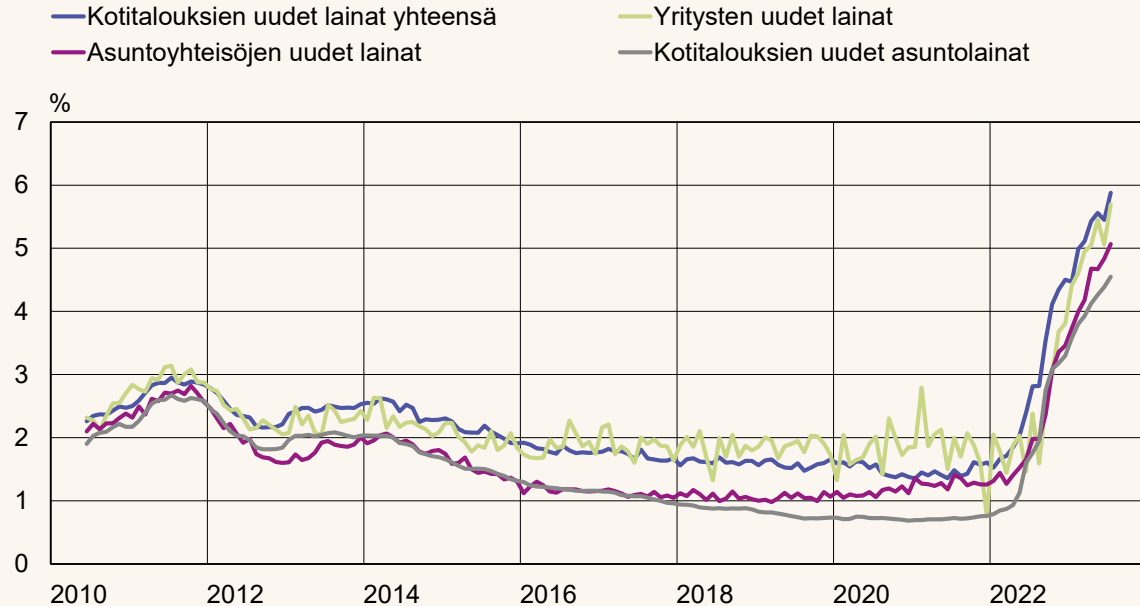
Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen
Suomen Pankki

Keskeiset viestit

- Asuntomarkkinoiden korjausliike Suomessa voimakkain sitten 1990-luvun – nopeaa toipumista ei näkyvissä
- Korkomenojen nopeasta kasvusta huolimatta kotitaloudet ja yritykset ovat pääsääntöisesti pystyneet hoitamaan lainansa
- Suomen rahoitusjärjestelmä on vakaa ja pankit ovat vahvoja kohtaamaan kasvavat riskit asunto- ja kiinteistösijoitusmarkkinoilta

Alhaisten korkojen aika päättyi korkojen jyrkkään nousuun – rahoitusolot kiristyneet merkittävästi lyhyessä ajassa

Uusien nostettujen lainojen korot Suomessa

Lainat Suomen rahalaitoksilta, pl. tili- ja korttiluotot.
Lähde: Suomen Pankki.

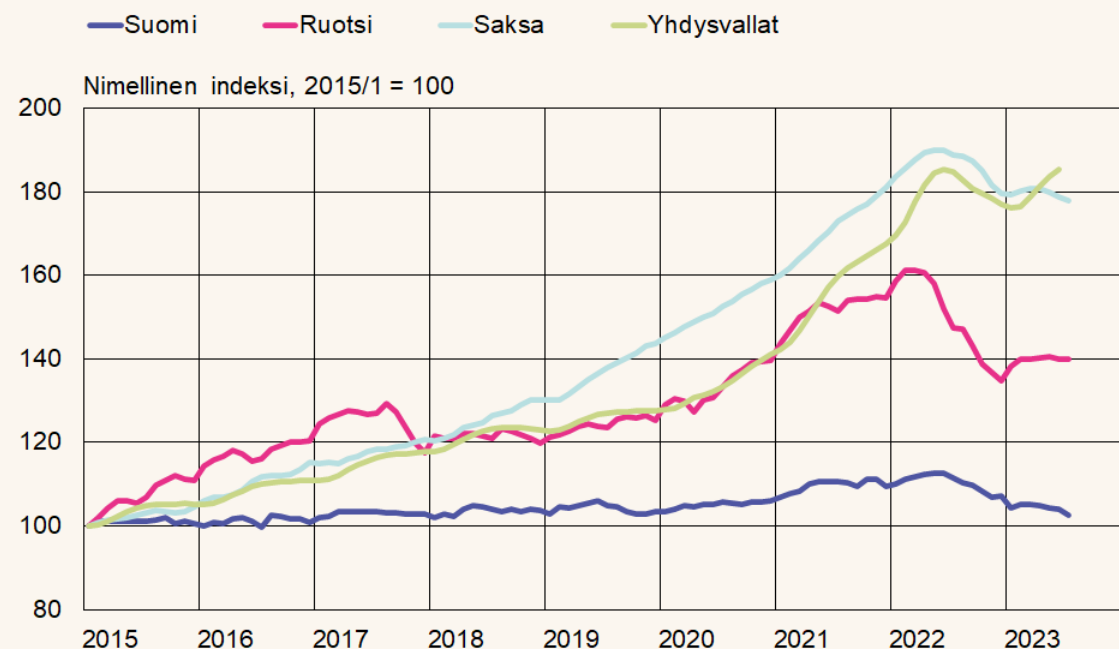
@38215

- Korot ovat nousseet jyrkästi poikkeuksellisen alhaiselta tasolta
- Suomessa paljon vaihtuvakorkoisia lainoja
- Nykyinen korkotaso ei ole erityisen korkea pitkän aikavälin vertailussa

Korkojen nousu on vähentänyt asuntokauppaa ja lainanottoa ja laskenut asuntojen hintoja

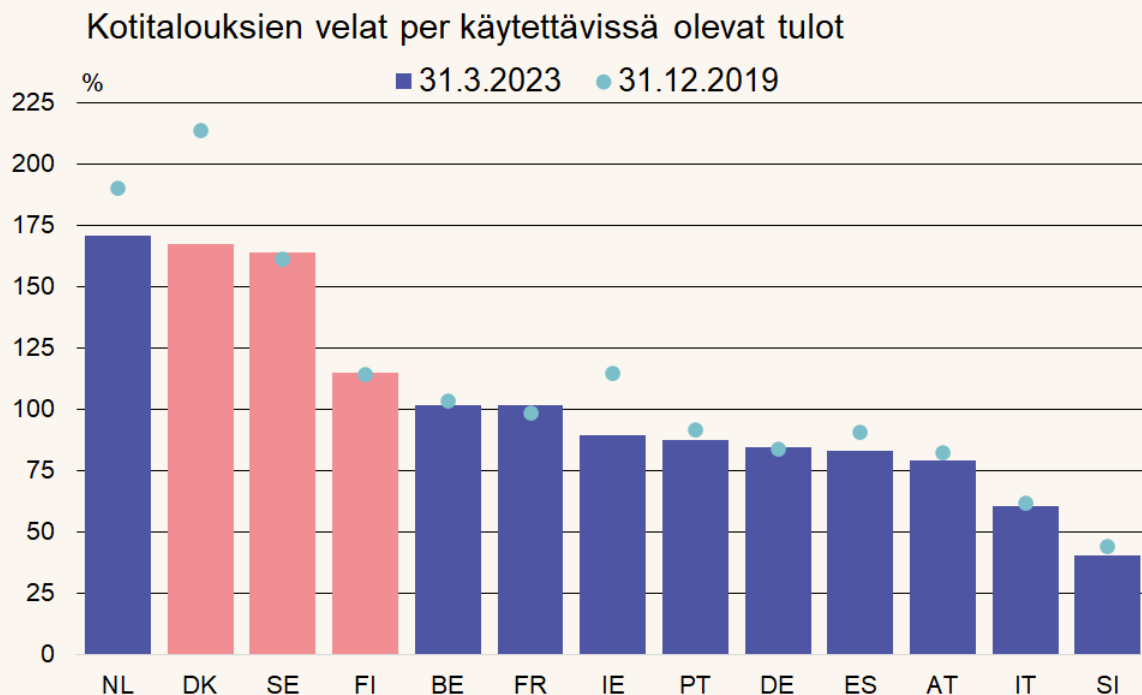
- Asuntojen hinnat ovat laskeneet Suomessa vuoden 2022 huipusta keskimäärin lähes 9 %
- Häiriötilanteissa asuntojen hinnat laskevat tavallisesti enemmän siellä, missä ne ovat aiemmin nousseet nopeammin
- Asuntomarkkinoiden heilunta voi voimistaa koko talouden nousu- ja laskusuhdanteita

Asuntohintoja Euroopassa ja Yhdysvalloissa

Lähteet: Tilastokeskus, Valueguard, Europace, S&P, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

Korkojen ja muiden kustannusten nousu mittaa kotitalouksien riskinkestävyyttä

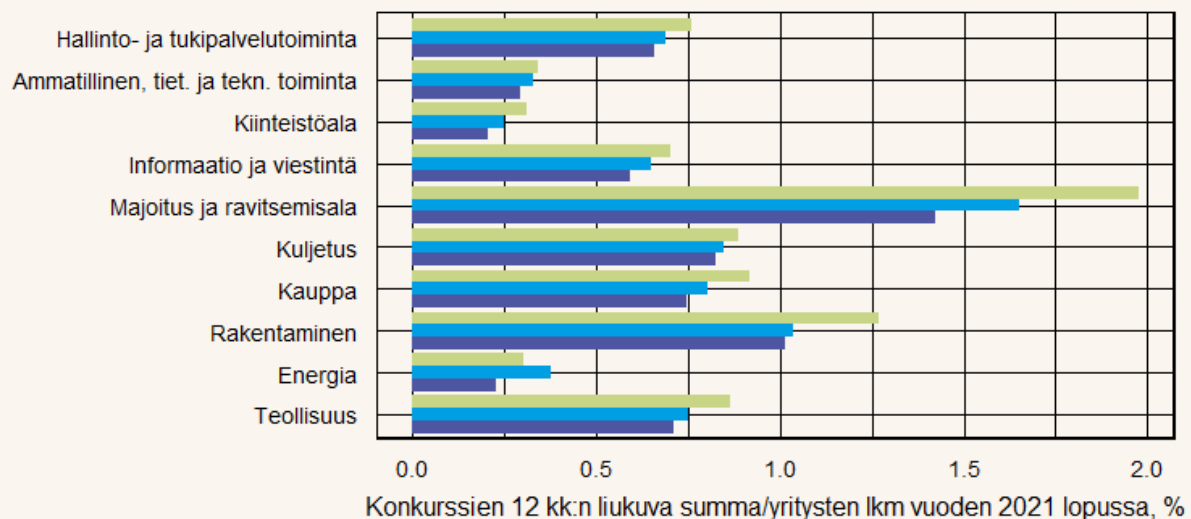
Lähteet: EKP ja Eurostat.

- Kotitalouksien velkaantuneisuus Pohjoismaissa kansainvälisesti vertaillen suurta
- Kotitalouksien velkaantuneisuus Suomessa suurempaa kuin koskaan aiemmin korkojen noustessa tuntuvasti
- Korkojen nousu ja pitkien lyhennysvapaiden päättyminen kasvattavat Suomessa myös taloyhtiölainojen hoitorasitetta

Yritysten konkurssit ja luottoriskit kasvussa

Kotimaisten yritysten konkurssit erällä toimialoilla

■ joulukuusi 2021 ■ joulukuusi 2022 ■ heinäkuu 2023

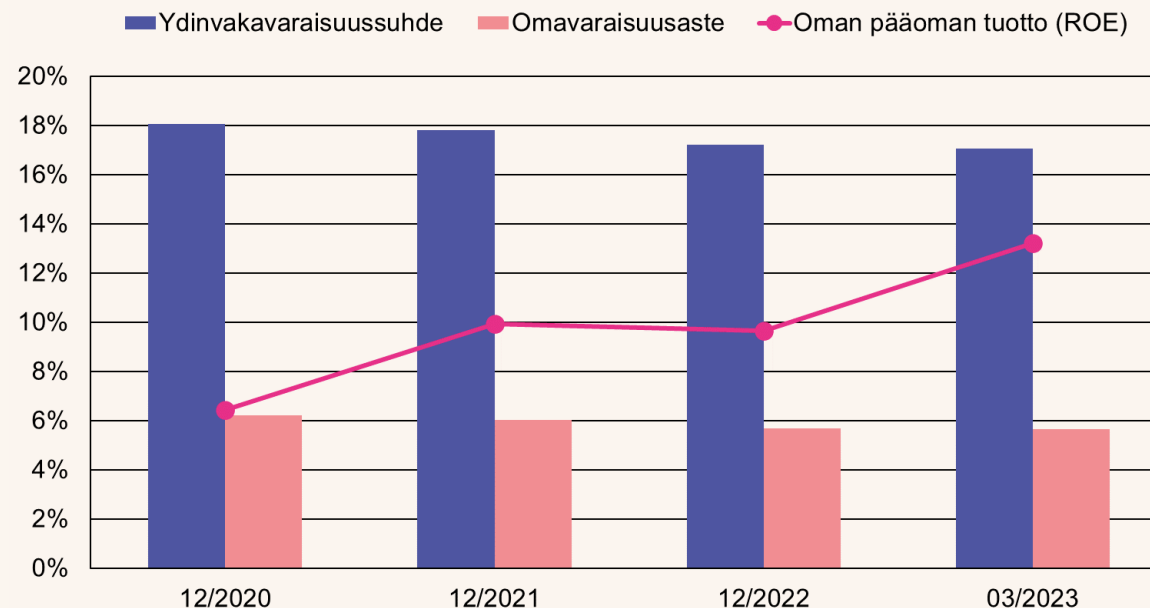
Lähde: Tilastokeskus.

- Rakennusalan yritykset ja pandemiasta kärsineet ravitsemus- ja majoitustoimialan yritykset haavoittuvimpia
- Luottoriskeiltä kohonneiden yrityslainojen osuus kasvanut, mutta hoitamattomien lainojen ja maksurästien osuus ei
- Yritysten konkurssit ovat kasvussa myös muualla Euroopassa, ja luottoluokituksia alennetaan aiempaa enemmän

Suomessa pankit vahvoja kohtaamaan kasvavat riskit

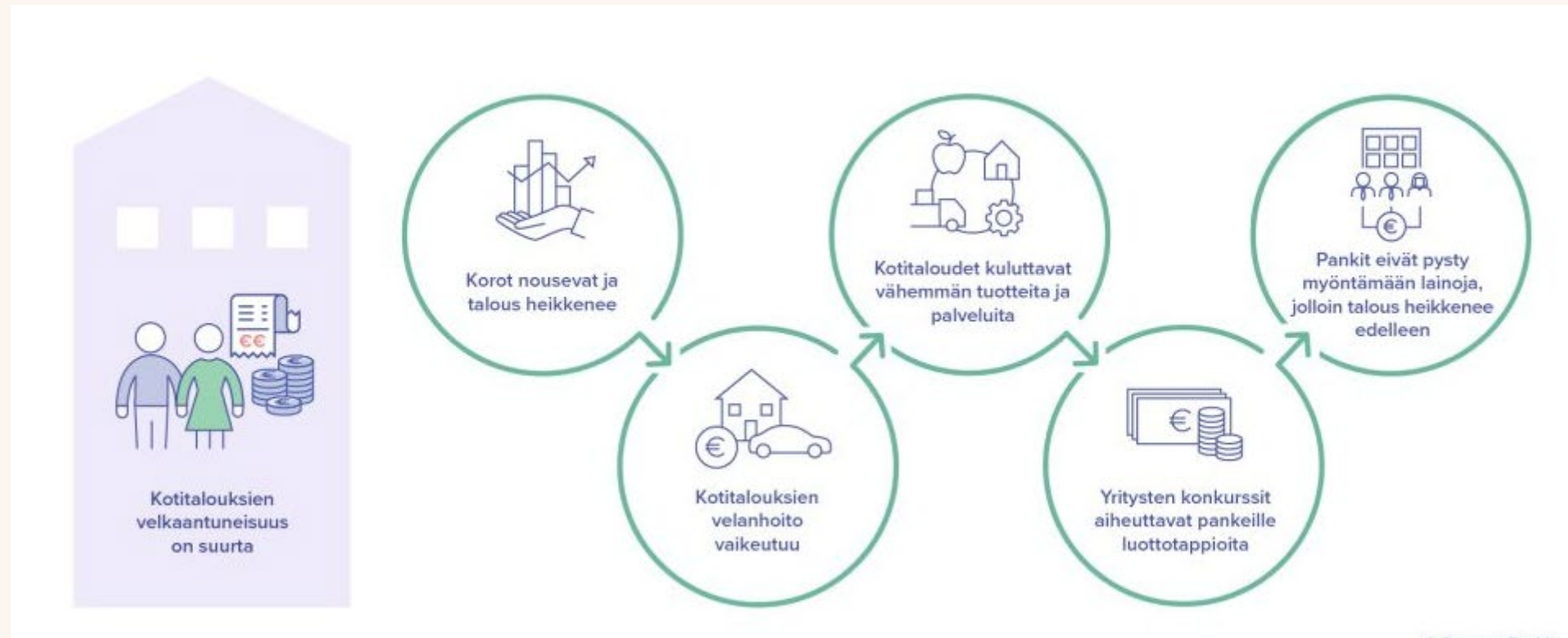
- Korkeiden nousu on kasvattanut pankkien korkotuottoja, luottotappioiden odotetaan kasvavan pitemmällä aikavälillä
- Makrovakausspolitiikalla on ylläpidetty pankkien tappiopuskureita
- Pohjoismaiset pankit ovat keskimääräistä vakavaraisempia ja kannattavampia

Suomen pankkisektorin keskeisiä tunnuslukuja

Lähde: Finanssivalvonta

Kotitalouksien suuri velkaantuneisuus voi aiheuttaa haitallisen kierteen taloudessa

Kiitos!

suomenpankki.fi